حق با شماست

info@jamejamdaily.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#بیمه-حافظ
گوران از قائمشهر:
بیمه آتیه‌سازان حافظ از پرداخت هزینه‌های پزشکی به بهانه‌های مختلف مانند قرار دادن چند بیماری در یك گروه و پر شدن سقف پرداختی سر باز می‌زند. چرا نظارتی بر عملکرد شرکت‌های بیمه‌ای وجود ندارد؟

#جبران-اغتشاش
کاکاوند از شیراز:
از دولت محترم درخواست می‌شود نسبت به جبران هزینه‌های خسارت‌دیدگان در اغتشاشات اخیر اقدام عاجل کند.

#شهرداری-هوا
شایسته از تهران:
با وجود طرح‌های گوناگون و البته درآمدزای شهرداری تهران برای مقابله با آلودگی هوا، خیلی زود آلودگی، شهر تهران را فرا گرفت و وضعیت بحرانی ایجاد شد.

#مسوول-پاسخگو
قهرمانی از کرمانشاه:
طبق بخشنامه معاون اول کشور، وزرا، استاندارن و مسؤولان عالی کشور باید به مردم وقت ملاقات دهند، ولی جهاد دانشگاهی و استانداری کرمانشاه این وقت را به مردم نمی‌دهند. چرا؟

جوابیه

در پی درج پیامی در روز سه‌شنبه مورخ ۹۸/۹/۵ با عنوان «حمل ونقل عمومی» مشاور مدیرعامل و مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل متروی تهران و حومه با ارسال نمابری اعلام کرد: دلیل اصلی شلوغی و ازدحام جمعیت در ایستگاه‌های مترو به خاطر اعتماد و استقبال بیش از حد مسافران از این وسیله حمل ونقل عمومی است؛ شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه به عنوان ایمن‌ترین و سریع‌ترین وسیله حمل ونقل ریلی درون شهری کشور، همواره سعی کرده تا بهترین امکانات و خدمات را به شهروندان و مسافران خود ارائه دهد؛ این شرکت تلاش می‌کند ان‌شاءا... با ورود قطارهای جدید، میزان ظرفیت جابه‌جایی ناوگان متروی تهران و حومه را افزایش داده و رضایت هر چه بیشتر شهروندان و مسافران محترم را فراهم آورد و به بهترین نحو ممکن پاسخگوی اعتماد این عزیزان باشد.

بسیاری از کارشناسان، افزایش سطح آب دریاچه ارومیه را موقتی و ناشی از افزایش بارش‌ها می‌دانند / عکس: فارس

جوابیه

جوابیه ستاد احیای دریاچه ارومیه به روزنامه جام جم در پاسخ به گزارشی با عنوان «دریاچه ای غرق در فراموشی»

دریاچه‌ای غرق در رسیدگی!

پیرو درج گزارشی با عنوان «دریاچه‌ای غرق در فراموشی» در همین صفحه در تاریخ ۱۱ آبان ۱۳۹۸ ستاد احیای دریاچه ارومیه با ارسال نمابری اعلام کرد:

نگاهی به وضعیت تراز دریاچه ارومیه طی ۳۰ سال گذشته نشان می‌دهد که روند کاهش تراز دریاچه ارومیه از سال ۱۳۷۴ آغاز شده و تراز دریاچه تا سال ۱۳۹۲ یعنی در بازه زمانی ۲۰ ساله منتهی به آغاز دولت یازدهم، به اندازه ۸ متر کاهش یافته است. در آغاز دولت یازدهم و در اجابت درخواست مردم شریف آذربایجان مبنی بر احیای این نگین فیروزه‌ای که نمادی ملی و هویتی برای مردم این مرز و بوم است، طرح نجات دریاچه ارومیه در اولین جلسه هیأت دولت یازدهم مطرح شد و به تصویب رسید. در اولین گام طرح نجات دریاچه ارومیه و با اقدامات ضربتی طی سه سال ابتدایی این طرح، از روند افت تراز ارومیه جلوگیری به عمل آمده و وضعیت نابسامان حادث شده برای دریاچه ارومیه با تلاش شبانه‌روزی مردم عزیز، کشاورزان زحمتکش و متخصصین علمی و اجرایی بومی منطقه و کشور، تثبیت شد و در حال حاضر نیز تراز دریاچه در بهترین حالت نسبت به هشت سال گذشته خود قرار دارد که این موضوع به وضوح از نمودار وضعیت تراز دریاچه ارومیه قابل استنباط است.

به‌رغم وقوع بارش نرمال به میزان ۲۶۷ میلی‌متر در چهارسال ابتدایی طرح نجات دریاچه ارومیه (سال‌های ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۶)، تراز دریاچه تنها ۱۰ سانتی‌متر کاهش داشته و این در حالی است که در دو بازه چهار ساله پیش از آن با وجود بارش بیشتر به میزان ۳۳۹ میلی‌متر (سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲) و ۲۹۷ میلی‌متر (سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸)، دریاچه ارومیه به ترتیب با کاهش تراز ۱۳۰ و ۱۸۰ سانتی‌متری مواجه بوده است. دوم این‌که با مقایسه بارش و تغییرات تراز دریاچه ارومیه در سال آبی ۹۸ ـ ۱۳۹۷ (بارش ۴۹۴ میلی‌متر و افزایش ۱۰۳ سانتی‌متری تراز دریاچه) و دو سال آبی با بارش بیش از میانگین بلندمدت حوضه (سال آبی ۸۹ ـ ۱۳۸۸ با بارش ۴۰۹ میلی‌متر و کاهش ۲۴ سانتی‌متری تراز دریاچه و نیز سال آبی ۸۶ ـ ۱۳۸۵ با بارش ۴۱۴ میلی‌متر و عدم افزایش تراز نسبت به سال قبل)، می‌توان حضور پررنگ اقدامات جهادی دستگاه‌های مختلف دولت را در کنار بارش رحمت الهی، به عینه مشاهده کرد.

در خصوص مقایسه تصاویر ماهواره‌ای در فاصله زمانی سه ماهه (بهمن ۱۳۹۷ تا فروردین ۱۳۹۸) تأکید می‌شود که یکی از اقدامات اساسی و بنیادین انجام گرفته در طرح نجات دریاچه ارومیه تحت عنوان یکی از رئوس ششگانه برنامه‌های ذیل این طرح، «افزایش و تسهیل ورود آب به دریاچه ارومیه» از طریق انجام طرح‌هایی از قبیل لایروبی رودخانه‌های حوضه، اتصال دو رودخانه زرینه‌رود و سیمینه‌رود و ساخت سردهنه انهار منشعب از رودخانه‌های حوضه است. این اقدامات در کنار تغییر رویکردهای پیشین و اصلاح نگرش در مدیریت سدهای حوضه آبریز دریاچه ارومیه و تلاش انجام گرفته به جهت تحقق و تأمین حقابه زیست‌محیطی مغفول دریاچه ارومیه در دهه‌های اخیر (مطابق نقل قول مدیر کل محترم دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان محیط‌زیست کشور در همین مقاله)، منجر شد که بارش سیل‌آسای ابتدای سال جاری بدون تحمیل خسارت به مردم منطقه، با حداکثر بازدهی ممکن به پیکره اصلی دریاچه ارومیه منتقل شده و ضمن حراست از جان و مال مردم شریف حوضه، دریاچه را نیز از رحمت سرشار الهی بهره‌ور سازد.

در بحثی با عنوان «احیا شده؛ احیا نشده»، باید عنوان داشت که هدف نهایی احیای دریاچه ارومیه مندرج در نقشه راه طرح، رسیدن بهتر از اکولوژیك به میزان ۱۲۷۴/۱ متر از سطح آزاد آب دریاها می‌باشد. این تراز اکولوژیك که به پشتوانه مطالعات صاحب‌نظران حوزه آب و محیط‌زیست انتخاب گردیده، ترازی است که حیات دوباره و پایدار دریاچه و اکوسیستم آن را تضمین می‌کند. شایان ذکر است که هرچند دریاچه ارومیه در سال ۱۳۹۲ هر لحظه در آستانه خشکی کامل و تبدیل به شوره‌زاری چندهزار کیلومتر مربعی بود، امروز به برکت همدلی مردم و دولت در پایان شهریور نسبت به ده سال گذشته در بهترین شرایط قرار گرفته، اما با احیای واقعی دریاچه یعنی تحقق تراز اکولوژیك فاصله بسیار زیادی وجود دارد.

به گواه بررسی‌های قاطبه کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه آب و محیط‌زیست، عامل اصلی خشکی دریاچه ارومیه، نه کاهش بارندگی و عوامل اقلیمی بلکه سوءمدیریت سنوات قبل در حوضه آبریز دریاچه ارومیه و افزایش سطح زیرکشت آبی حوضه و به تبع آن افزایش برداشت آب بدون توجه به حقابه زیست‌محیطی دریاچه ارومیه است. بر این مبنا یکی از برنامه‌های اولیه طرح نجات دریاچه ارومیه اجرای «پروژه بازنشستگی بخشی از اراضی کشاورزی جنوبی دریاچه ارومیه» بود که در همان سال ابتدایی اجرای طرح با مقاومت و فشار سیاسی برخی نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی متوقف شد. بر این اساس تمام تلاش و تمرکز کارگروه ملی نجات دریاچه ارومیه به کاهش برداشت آب با انجام اقدامات منجر به افزایش بهره‌وری در توزیع و مصرف آب و همچنین تغییر الگوی کشت از محصولات پرآب‌بر به کم‌آب‌بر و جلوگیری از توسعه بیش از پیش اراضی کشاورزی در حوضه معطوف شده است. لذا ستاد احیای دریاچه ارومیه به‌دنبال آن بوده که ضمن رصد دائمی هرگونه افزایش سطح زیرکشت، با تأمین اعتبارات جدید برای وزارت جهاد کشاورزی، شرایط سوء حاصل از مدیریت سنوات گذشته را با بهینه کردن مصرف آب کشاورزی بهبود داده و موضوع را با کمترین تبعات اجتماعی و اقتصادی حل و فصل کند.

درخصوص وضعیت اعتبارات و بودجه طرح نجات دریاچه ارومیه و چگونگی هزینه‌کرد آن باید عنوان کرد تمامی اقدامات، اعتبارات و فعالیت‌های انجام‌گرفته ذیل طرح نجات دریاچه ارومیه تحت نظارت دستگاه‌های نظارتی کشور از جمله سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات کشور بوده و تمامی اسناد مرتبط با این طرح به دفعات توسط این ارگان‌ها مورد بررسی قرار گرفته است. مضافا باید عنوان کرد اعتبارات پروژه‌های طرح نجات دریاچه ارومیه طی سال‌های ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۷، از سه منبع ماده ۱۰ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده ۱۲ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مجموعا با پرداختی به میزان ۱۶۷۰ میلیارد تومان، بودجه سنواتی دستگاه‌های اجرایی با پرداختی به میزان ۲۱۵ میلیارد تومان و اعتبارات پروژه‌های مهار رودخانه‌های مرزی از محل صندوق توسعه ملی با پرداختی به میزان ۱۵۸۰ میلیارد تومان، تأمین شده است. از این اعتبارات، اعتبار پرداختی از محل صندوق توسعه ملی مستقیما به وزارت نیرو پرداخت شده و این وزارتخانه اعتبار مذکور را صرفا برای طرح انتقال آب ذیل طرح‌های مهار رودخانه‌های مرزی و در راستای احیای دریاچه ارومیه هزینه کرده است. سایر اعتبارات پرداختی فوق‌الذکر نیز در راستای تحقق اهداف مندرج در نقشه راه احیای دریاچه ارومیه و در طرح‌های ۲۷گانه این طرح به دستگاه‌های اجرایی منطقه پرداخت شده که شرح تفصیلی این اقدامات در سایت ستاد احیای دریاچه ارومیه در دسترس عموم قرار گرفته است.

موفقیت نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران در امر حفظ دریاچه ارومیه و قدم برداشتن در مسیر احیای آن در سطح بین‌المللی نیز بازتابی گسترده داشته است. به گواه گزارش برنامه محیط‌زیست سازمان ملل از دریاچه ارومیه (NOV-۲۰۱۷) و سخنان معاون دبیرکل سازمان ملل و دبیر اجرایی کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و اقیانوس آرام (UNASCAP) در نشست توسعه مدیریت اطلاعات بلایا (APDIM) از طرح نجات دریاچه ارومیه به عنوان یکی از تلاش‌های موفقیت‌آمیز کشور ایران در عرصه بین‌المللی یاد می‌شود. با وجود این موفقیت و وضعیت مناسب دریاچه نسبت به سال‌های قبل، تا رسیدن به نقطه مطلوب و احیای نهایی دریاچه ارومیه راه بسیاری باقی مانده و ستاد احیای دریاچه ارومیه تا زمان تحقق کامل اهداف پیش‌بینی شده در نقشه راه از هیچ تلاشی فروگذار نخواهد کرد. از اصحاب محترم رسانه نیز انتظار می‌رود ضمن استفاده از نظرات کارشناسی دقیق، با نقد عالمانه خود یاریگر مجموعه دست‌اندرکاران امر احیای دریاچه ارومیه باشند؛ در رابطه با دو طرح «مدول دوم تصفیه‌خانه شهر تبریز» و «مدول سوم تصفیه‌خانه شهر ارومیه»، بیان می‌دارد احیای دریاچه ارومیه منوط به تأمین حقابه مصوب سالانه ۳/۱ میلیارد مترمکعب بوده که بخشی از این حقابه به میزان ۱۷۸ میلیون مترمکعب مطابق نقشه‌راه احیای دریاچه ارومیه، از طریق این دو طرح تأمین و از طریق خط انتقال پساب به دریاچه منتقل می‌شود. این دو طرح و خط انتقال پساب آن در حال حاضر به لحاظ پیشرفت پروژه در وضعیت خوبی قرار دارند و امید است همانند تصفیه‌خانه فاضلاب گلمان ارومیه که چندی پیش در تاریخ ۱۳۹۸/۰۸/۱۴ و با حضور ریاست محترم مجلس شورای اسلامی از محل اعتبارات طرح نجات دریاچه ارومیه به بهره‌برداری رسید، این دو طرح نیز با تأمین اعتبارات باقیمانده در سال جاری و سال آینده به بهره‌برداری رسیده و مسیر احیای دریاچه را هموارتر کرده تا سال ۱۳۹۴ در حوضه آبریز دریاچه ارومیه فقط ۱۴۱ میلیون مترمکعب از فاضلاب خام تصفیه می‌شد که نسبت به افق طرح در دو استان آذربایجان غربی و شرقی با کمبود ۲۵۴ میلیون مترمکعبی روبه‌رو بودند؛ لکن با حمایت مالی همه‌جانبه و پیگیری‌های مستمر ستاد احیای دریاچه ارومیه طی پنج سال گذشته و صرفا از محل بهره‌برداری دو طرح اجرایی شهر تبریز و ارومیه، ظرفیت تولید پساب با افزایش ۹۶ میلیون مترمکعبی در سال ۱۴۰۰ به ۲۳۷ میلیون مترمکعب خواهد رسید. در این راستا اعضای محترم کارگروه ملی نجات دریاچه ارومیه تمام توان خود را به جهت ابلاغ اعتبارات مصوب ۲۰۰ میلیارد تومانی سال جاری طرح از محل ماده ۱۰ و ۱۲ معطوف کرده‌اند که بخش عمده آن (۹۰ میلیارد تومان) به دو طرح فوق‌الذکر اختصاص خواهد یافت. باید توجه داشت که به علت تأمین بخش قابل توجهی از بودجه طرح نجات دریاچه ارومیه از محل قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور، در سال جاری که رفع مشکل حادث‌شده برای مردم آسیب‌دیده در سیلاب در دستور کار است، تأمین اعتبار با دشواری‌هایی همراه است که با همدلی اعضای محترم کارگروه ملی نجات دریاچه ارومیه، این موانع در حال رفع شدن هستند.

موارد عنوان شده به نقل از مسؤول واحد برنامه‌ریزی ستاد نیز ناظر بر این موضوع است که باید هرچه سریع‌تر اعتبار مصوب به مرحله ابلاغ و تخصیص به دستگاه اجرایی برسد.

خاطرات و فراموشی

موضوع احیای دریاچه ارومیه موضوع مهمی است؛ چون سال‌هاست از سوی افکار عمومی به‌ویژه مردمان استان‌های شمال غربی ایران به عنوان یك مطالبه عمومی درآمده است. همین مطالبه‌گری افکار عمومی بود که باعث شده است تصمیمات اتخاذ شود و سرنوشت دریاچه برای مردم ایران مهم باشد. در طول هفت سالی که رئیس دولت تدبیر و امید احیای این دریاچه را به شکلی نمادین اولین مصوبه دولت خود تعیین کرد تا حالا که هنوز این دریاچه برای ماندن و نماندن دست و پا می‌زند، اتفاقات زیادی افتاده است. در همه این سال‌ها وقتی سطح ترازی بالا می‌آمده و حرف از جان گرفتن دوباره این دریاچه می‌شده، دوستان دولتی همان را به نام خود سند زده‌اند و با آن عکس یادگاری گرفته‌اند و هر وقت هم اوضاع دریاچه وخیم شده، آن را به حضور ایران در کمربند خشکسالی گره می‌زدند و فغان از بی‌آبی سر داده‌اند. آنچه هم در مطلب «دریاچه‌ای غرق در فراموشی» در روزنامه جام‌جم مورخ ۱۱ آبان امسال منتشر شد ناظر به همین نگاه است، این که حسن روحانی اعلام کند موفق شده است «دریاچه ارومیه را احیا کند و اگر نمی‌کرد شهری مثل تبریز وجود نداشت!» را باور کنیم یا خبر فردای همین ادعا را که دو تصفیه خانه فاضلاب تبریز و ارومیه به دلیل عدم تخصیص بودجه تعطیل شدند. این تناقضات خیلی بیشتر از این دو مقایسه است و صرف ذکر این دو مقایسه همزمانی تاسف‌بار این دو خبر است؛ وگرنه ادعای احیا شدن دریاچه ارومیه برای کارشناسان این حوزه جز لبخندی تلخ، آورده دیگری ندارد و برای مردمانی هم که دلشان برای این دریاچه می‌تپیده شوخی بی‌نمکی است. واکنش ستاد احیای دریاچه ارومیه هم به این مطلب و ارسال جوابیه بلندبالا برای آن جالب توجه بود. جوابیه ارسال و منتشر شده بیشتر گزارشی از عملکرد ستاد احیای دریاچه ارومیه است که تحت لوای جوابیه امکان چاپ در این روزنامه را پیدا کرده است!

کارنامه دولت تدبیر و امید در حوزه حفاظت از محیط زیست آنقدر نا امید کننده است که حالا برای همان افکار عمومی که بخش مهمی از مطالبه‌شان در آن سال‌ها دلخوش به احیای دریاچه ارومیه بود، رمقی نمانده برای پیگیری اوضاع دریاچه.